

Pomhaj Bóh

Časopis ewangelskich Serbow

Budyšin, september 1996
lětnik 46

9

BOŽE SLOWO ZA NAS

Bóh widzi wšitko

W farskej zahrodze su so kóždě lěto najrjeńše jabluka kradnyli. Tuž nastaji farar warnowansku taflu: Bóh widzi wšitko! Přichodny dzeń rano su jabluka zaso přeč. A něchtó bě na taflu napisał: Wón pak ničo njepreradzi!

Haj, my wočakujemy wot Boha, zo wšitko widzi. Hewak njeby Bóh był. Prašenje pak je, z kotrym přizwukom tole wuprajimy. Tak hrožo kaž na warnowanskej tafli w farskej zahrodze? Potom móhlo so tež napisać: Kedžbu, kusacy pos! Dyrbimy so zatrašić, zo njebychmy sospječowali: Pst, njeprěcel słyši wšitko! Abo widzi wón wšitko kaž superspion, wosebita forma Stasi?, kiž za nami čušli, dokelž njepopřeje nam kuska našeho wjesela? Myslu sej, zo je někotryžkuli čłowjek Boha wotbył, dokelž je jeho jenož tak spóznał. Z hroženjemi před chłostanjom Božim su so džěci zatrašili. Kritika młodostnych je so na tuto wašnje podusyła. A dorosćeni su nječiste swědomje dó-

stali, jeli chcychu samostatni być. Bóh tola wšitko widzi!

Haj, wězo widzi wón wšitko, ale tola na cyle hinaše wašnje. Čłowjek widzi jenož z wutrobu derje, je francoski spisowačel pisał. Bóh widzi z wutrobu. Kaž dobry nan. Jezus je wo tym přirunanje powědał. Nan, wo kotrymž Jezus powěda, měješe dweju synow. Nan dyrbi přihladować, kak jeho najmlódši wšitko zabali a wotsal čehnje. Wón jemu njezadžěła, hačrunjež móže sej myslić, kak wšitko přińdže. Wón by to móhł wěšćić. Po wěstym času – bjezstarostnym a lochkomyšlnym – sčěhuje dospołna plajta. Nadobosedzi syn w blóće. A potom so nawróci. Kak ma nanej pod woči stupić? Tola tón je jeho hižo zдалoka widzał, běži jemu naprečo, wobjimuje jeho. Wjesele nad synowym nawrótom potłóči wšitke předsudki.

Bóh widzi wšitko – z wutrobu poľneje lubosće. Njeje to dobre poselstwo?

Düring

Swójbne přebywanišćo

Radebeul (epd). Jako swójbne dowolowe přebywanišćo je so Betlehemski wustaw we Wjazoncy dnja 12. julija znowa wotewrěł. Pod škitom pomnikow stejace twarjenje, kiž je so 1890 jako wočerstwjenišćo za džěci natwarilo, je so w zańdženych dwanaće měsacach wobšěrnje saněrowało a ma nětkole dwanaće prózdniskich bydlenjow z dohromady 68 ložemi. Dvě bydleni stej za zbrašenych wutwarjenj. Twarske kóšty wučinjachu po podaćach Diakoniskehoskutka Sakskeje něšto mjenje hač štyri mio hr. Na nich wobdžěli so sakske so-

cialne ministerstwo z 1,5 mio hr, rozprawja nowinarska rěčnica Birgit Kunze. Runje tak wysoki je swójski podžěl wustawa. Dalši milion hriwnow su přinjesli domowe a nadróžne zběrki Ewangelsko-lutherskeje krajneje cyrkwe Hannover-skeje kaž tež přiražki zarjadnistwa za pomnikoškit a Akcija starostne džěco. Apartement móže so za 50 hr a wjace na noc wotnajeć.

Na dochody słabe swójby móža, kóžda w svojim zwjazkowym kraju, wo pjenježnu podpěru prosyć. Sakska płaći na př. 15 hr na wosobu a noc.

Cyrkej w Delnim Wujězdze

Foto: Bigon

Myslički k Michałowemu swjedženju

„Štó je kaž Bóh?“

Jenička móžna wotmołwa je za prašaceho zwotprědka jasna. Wona móže jenož rěkać: „Nichtó!“, přetož Bóh je Wjeršny. Naše prašenje je přeložk hebrelowskeho jandželowskeho mjena Michał. Rjane to mjeno – wuznaće – za jandžela nimale samozrozumliwe, móhł sej myslić. Tola samo mjez jandželmi su „čorne wowcy“. Najbóle znaty přikład je Lucifer. Přenotnje jako jandžel stworjeni, wupowědži Bohu swoje služby a budže prototyp zleho (djabol, čert). Trajny bój mjez mocami dobrego a zleho njemdri na swěće kaž tež w každym čłowjeku. Z teho wujasnjeja so nadawki Božich jandželow.

1. Woni posrědkuja wažne poselstwa (tač. angelus – posoľ): na př. pola 1. Mójsasa 22,11 a dale zadžěwa so woprowanju Izaaka. Pola Lukaša 1,26 a dale připowědži so Jezusowy narod. Pola Mateja 2,13 přińdže prikaz k čeknjenju do Egyptowskeje.

2. Woni su pomocnicy w nuzy: na př. pola 1. kralow 19,5, a dale posylnja so Elias. W Japo-

šćolskich skutkach 5,19 wuswobodza so japoštoľo z jastwa.

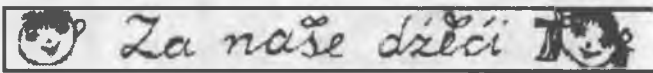
3. Woni wojuja přećiwo zlemu: w Zjewjenju Jana 12,7 a dale dobudže Michał ze swojimi jandželmi nad zmijom a wustorči jeho z njebjes.

Zo so jandželjo we wuměłstwje něhdže wot 4. lětstotka z křidłomaj předstajeja, móžemy sej wujasnjeć, zo njejsu za nich naše hranicy zadžěwk. Jandželow njemóžeš zadžeržec.

Tola hišće raz wróco k arcyjandželej Michałej, kotryž je z Gabrielom a Rafaelom najwyši jandžel. Michał předobudže zmija, symbol Božej přećiwneje mocy. Zle nima přichod. W postawje jandželow přińdže nam Boža „doľha ruka“ na pomoc.

Ingrid Neumann, Malešecy

Ew. cyrkwe šleskeje Hornjeje Łužicy ma někak 74 500 sobustawow w 74 wosadach. Wona słyša z tym sobu do najmjeńšich ew. krajnych cyrkwow Němskeje.

Kak je zaječk lětać chcył

Něhdy bydleše we hłubokim lěsu zaječk ze swojey maćerku.

Jónu rano zahe, zaječk bě runje stanył, wobkedźbowaše wón dweju ptačkow, kotrež sej lětajo hrajkastej, so honještej a so w powětrje wjerćeštej. Zaječkej so to tak lubješe, zo chcyše tež hnydom spytać lětać. Wupyta sej rjany stary dub a zalěze na njón. Potom stupi so na tołstu hałzu a započá z packomaj machać, jako by křídla měl. Skrótka hišće přemysleše, ale potom začini woči, skoči ... a ... padny swojey maćeri runje před nohi.

Maćerka, kotraž bě runje po wodu šła, wosta kaž přismolena stejo, tak jara bě so nastróžila. Hdyž spózna, zo bě to zaječk, kiž tu před jeje nohami ležeše, schili so strachoćiwje k njemu. Zaječk tak wótrje skiwleše, zo wšitke zwěrjata w lěsu wušni nastajachu: „Aw, jaw, jaw ... moja noha, moja noha ... aw, aw, aw...“ Spěšnje zawoła maćerka lěškarku-sowu, a zaječk dyrbješe pjeć dnjow we ložu wostać a krjepki pić.

Mać so jara starosćeše, zo móht zaječk zaso spytać lětać nawuknyć. Tehodla so rozsudzi, lěsne zwěrjata k sebi prosyć, zo bych u zhromadnje přemysleli, kak móhli zaječkej pomhać. A wjeor běchu wopravdže wšitcy tu, přetož zaječec swojba běše w cyłym lěsu jara woblubowana, a wšitcy chcychu pomhać. Ale dobru radu namakać njebě lochko, dokelž wjetšina zwěrjatow njeměješe zdaća wo lětanju, a tak namjetowachu naprawy kaž: zaječka z powjazom na hałžu šta přiwjazać a potom tam

a sem čumpać. Ale tajke namjety běchu chětro směšne, a tak so tež zwěrjata husto smějachu.

Po času pak womjelknychu, a zaječec maćerka hladaše zrudnišo a zrudnišo. Nadobo slyšachu hłuboki hłós wot horjeka: „Wo čim wuradźujete?“ Zadziwani hladachu horje a wuhladachu na hałzy sedźaceho wulkeho a po zdaću tež sylneho baćona.

Po tym zo běchu so za jeho mjenom prašeli – wón rekaše baćon Baronek –, wotmołwi maćerka na jeho prašenje: „Mały zaječk chce njesměrje rady jónu lećeć, a my sej hłowu lamamy, hač a kak by to móžno było. Ale njejsmy hišće na ničo přišli.“

Baćon Baronek skrótka přemysleše a potom praji: „To tola njeje tak čězko. Kaž widziće, sym wulki a sylny. Na mnje móht so zaječk sydnyć, a potom bych z nim kónček lećał.“

„Oh“, prajachu zadziwane zwěrjata. To běše wopravdže dobry namjet, tola kusk so mjerzachu, zo njeběchu same na to přište. Na kóncu pak běchu wšitcyspokojom a móžachu woměrje domoj hić.

Přichodny dzeń rano steješe baćon před zaječej chěžku. Kazaše zaječkej, so sydnyć na jeho chribjet a so kruće jeho šije dźeržeć. Kedźbliwje so Baronek do powětra pozběhny.

Zaječk bě rozbudženy, widžeć maćerku, lěs a wšě zwěrjata z wysokosće. A dokelž so tež baćonej Baronekej zhromadny wulět lubješe, přińdže wot nětka kóždy dzeń, zo by polećał koto ze swojim nowym přecelom zaječkom.

Madlena Malinkec

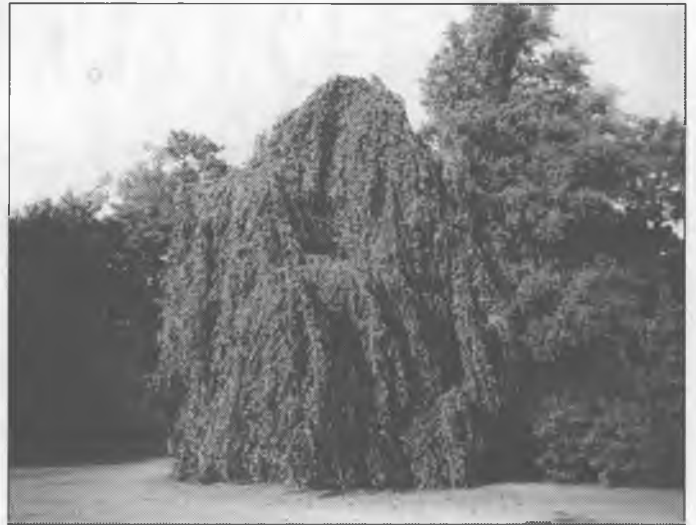

Foto: K. A.

Generalny superintendent za zhromadne dźěło

Hamburg (epd). Choćebuski generalny superintendent Rolf Wischnath žada sej strukturnu reformu ewangelskich krajnych cyrkwjow w Němskej. „Krajnocyrkwinski a nabožinski přestrěnc ze zaplatow“ je „njezapřimliva dźěra wěry podobnosće za němski protestantizm“, rjekny wón w dočasnej wozjewjenym interviewje we w Hamburgu wuchadźacym tyždźeniku „Das Sonntagsblatt“. Wischnath zastupowaše zjednoćenje krajnych cyrkwjow.

Příklad wuchodna Němska

Jako příklad mjenowaše zjednoćenje wjacorych mjeńšich wuchodoněmskich cyrkwjow kaž pomorskeje a cyrkwe šleskeje Hornjeje Łužicy z Ewangelskej cyrkwu w Berlinje-Braniborskej. Wuraznje wob-

žarowaše reformowany teolog, zo su pospyty před přewrotom, Zjednoćenu cyrkej NDR wutworić, zwrěšćili.

Za wuznawansku uniju

Wyše teho wupraji so generalny superintendent za wuznawansku uniju mjez reformowanymi a lutherskimi protestantami. „My dyrbjeli přestać, grawoćiwu rozščěrpenosć w protestantizmje jako duchowne bohatstwo wobhladować“, wozjewi wón.

Trajne organizatoriske dźělenje njeda so teologisce wopodstatnić. Tež z financnych přičin njebudže w přichodže móžno, „paralelne dźěla“ we wobłuku Zjednoćeneje ewangelsko-lutherskeje cyrkwe Němskeje a Ewangelskeje cyrkwe Unije dale sobu njesć.

Naše nowiny a časopisy před 100 lětami

Z Radworja. Naša stara sławna kermuša, kotraž je so přez 550 lět njezdělu do Michała swjećila a so z hosćimi z bliska a daloka wopytała, so lětsa dla poswjećenja noweje cyrkwe přepołoži. Cyrkwine předstějicerstwo a wosada stej postajilej, zo budže so přichodnje naša kermuša kóždy króć njezdělu po 11. nowembrje (swjatzym Měrcinje), a to hižo lětsa

přeni króć, potajkim 15. nowembra swjećić. Tole kermušne přeměnenje tu wozjewimy, zo njebychu hosćo do časa přišli, na 15. nowembra pak su wšitcy lubje přeprošeni. Na jědži a piću njebudže pobrachowac. Tykanc so w prawym času napječe, a tež swinko so zarěže. Kak so někotrym hosćom zeńdže, kotřiž su so rad z rybami wokfjewjeli, je njewěste; přetož swjateho Měrcina su wody druhdy hižo z lodom prikryte.

SN, 19. septembra 1896

Frankfurt n.M. (epd). W Němskej je 170 byrglotwarskich zawodow z 2 500 přistajenymi. Z nowotwarami a restawracijemi wuhospodarja wone lětny wobrot 210 mio hriwnow. Z tym słušeja wone k nawjedowacym poskićowarjam na swěće, kotrež předawaja swoje instrumenty hač do aziskeho ruma a do Ameriki. Srjedźne byrgle plaća mjez 300 000 a 500 000 hriwnami, plaćizna za register leži mjez

20 000 a 25 000 hriwnami. Po informacijach Zwjazka němskich byrglotwarcow (Mnichow) přiběra restawrowanje starych byrglow. Přewažnje mjeńše zawody starosćeja so wo woteběrace cyrkwinske dawki, kotrež móhli so negatiwnje na nadawkowe knihi wuskutkować. Dotal pak njeje hišće ničo pytnyć, dokelž traje twar ručnje zhotowjenych instrumentow mjez šěsć mėsacami a třomi lětami.

K 175. posmjertnym narodninam Jana Bohuwěra Mučinka (12.9.1821-24.1.1904)

**Wuběrný wučer a njewšědnje
pilny spisowacel a publicist**

Jan Bohuwěr Mučink słuša do rjada aktiwnych młodych serbskich wučerjow a narodnych prócowarjow doby narodneho wozrođenja kaž jeho přečeljo a kolegojo Jan Radyserb-Wjela, Jan Bartko, Jan Jurij Melda, Korla Awgust Kocor a Michał Rostok. Kaž wšitcy tući zaslužbni mužojo běše tež wón syn chudeju staršeju a so narodził w času, hdyž spyta jednory lud puta roboty skónčnje wottrásac a sej tróšku zdžělanosće príswojić.

Chudy serbski hólce spjelni nadzije nana

Jan Bohuwěr Mučink narodži so 12. poźnjenca 1821 jako syn nadróžneho džělačerja w Njehanju pola Lubija, w tehdy rzyz serbskej wsy. Jeho staršej měještaj hišće štyri kórcy role, tak zo móžeše kruwička w hródzi stać. Za lětnje 84 tolerjow mzdy dyrbješe pak nan w lécu wot pječich rano hač do sedmich wječor, w zymje hač do pječich, na dróze stać. A na dróze je tež nimale jeho synk narostł. Lědma 13lětny dyrbješe nanej pomhać twjerde čmo-we bazaltowe kamjenje klepać, zo by něšto sobu přizaslužil. Tute kamjenje łamachu so na bliskej horje Bubniku. W mnohich nastawkach je J. B. Mučink lětdžesatki pozdžišo na swoju krasnu horatu a tak bajkojtu krajinu swojeje ródneje serbskeje wokoliny spominał. Jara jeho tež přeco zaso njedaloka Lubijska hora zajimowaše. W skałach horow a w pěskowych jamach tuteje kónčiny je bórže za drohotnymi žadnymi kamuškami pytał. A je sej tež wopravdže po času rjanu zběrku nazběrał.

Do šule je Mučinkec Jan Bohuwěr chodzil do Wulkeho Dažina k wučerjej Jakubej Rycerjej (1807-1875), kotryž běše syn serbskeho tkalca z Hodzija a kiž měješe wurjadny přinaroždženy dar za tute powołanje. A wón pohnuwaše Mučinkec nana, zo by swogeho syna na Krajnostawski wučerski seminar do

Budyšina posłał. Nan tutu ideju najprjedy kručě wotpokaza měnjo, z onjewě, kak měł tajke wukublanje zapłaćić. Po stajnym naprašěnju swogeho syna a dołhim přemyslowanju nan skónčnje do toho zwoli, zo smě tři lěta k swogemu wučerjej hić a pola njeho so jako preparanda na wopyt seminarar přihotować. Jakub Rycer pak běše so mjez tym do Palowa přesydlil a na jeho městno do Wulkeho Dažina zapokaza so młody serbski wučer Jan Jurij Melda (1814-1894), pochadzacy z Tradowa woslinka.

Do Palowa běše z Njehanja daloki puć. Sydom hodžin dyrbješe Jan Bohuwěr nožkować, doniž pola swogeho wučerja njeběše. Po połdra léce pak so Jakub Rycer znova přesydlil a to do Budestec, hdžež je potom hišće 37 lět jara spomóžnje skutkował. Nětko běše puć k njemu wo tójšto krótsi. Tutón wuběrný wučer běše dowolnosć dóstał, wobdarjenych hólcow za wučerske zastojnstwo přihotować, byrnjež njeběše sam na žanym seminarje był. Mučinkec hólce je w tutych třoch lětach preparandy w Palowje a Budestecach po njem nadzije spjelnił, kiž bě nan na njeho stajil. Bohužel pak njeje nan jeho wuspěšny puć dale spokojeny slědować móhl, krótko po přijimanju do seminarar w léce 1839 Mučinkec nan zemrě.

Solidne zdžělowanje a kublanje na seminarje

Do Budyskeho krajnostawskeho wučerskeho seminarar zastupi w samsnym léce tež syn małego serbskeho žiwosćerja z Drobow pola Minakała Jan Bartko (1821-1900). Wobajse džěštaj w samsnej rjadowni. Młody J. B. Mučink běše bórže jedyn z najlěpsich w swogej rjadowni. Za čas swogeho wukublanja zastupowaše tež hižo poł lěta wučerja. Wulki wliw na cyłkowne wukublanje a zmyslenje serbskich kaž němских seminaristow měješe tehdy direktor tuteje institucije Johann Gottlieb Dresler (1799-1867), syn chěžkarja a klamarja z Wja-

zońcy. Tutón wurjadny direktor, wysoko zdžěłany a nadobny čłowjek, wuběrný filozofiski a pedagogiski spisowacel, zrozumi wosebje derje swogich seminaristow k samostatnemu, swobodnemu myslenju, k nadobnej humanice a k prawej tolerancy kublać za čas swogeho nimale 30lětneho direktorstwa. Jeho pedagogiske a demokratiske ideje naši tehdyši serbscy wučerjo přijimowachu a tute čas žiwjenja zastupowachu. Wosebje džěše jim wo lěpše zdžěłanje a kublanje swogeho luda.

J. B. Mučink wobsta jara chwalobnje swoje kónčne pruwowanja a zastupi 1842 do zastojnskeho džěła. W Klukšu, Barće, Bolborcach a Njeswaćidle je potom hnydom čez a lěpšiny swogeho zastojnstwa dość derje zeznał. W léce 1845 powoła so za wučerja do nowozaloženeje šule w Zemicach. W tutej hižo nimale přeněmčenej wsy skałarjow je 45 lět skutkował, doniž so 1890 na wuměnk njepada. Na wotpoćinku přebywaše w Biskopicach a potom zaso w Zemicach, hdžež je 24. wulkeho różka 1904 zemrěł. Na Smělnjanskim (Schmölln) starym kěrchowje (wokoło cyrkwyje) bu pochowany. Jeho row abo narowny pomnik njejsym wjace nadešoł, hdyž sym so před tyžděnjemi w tutej wjesce njedaloko žórta Čornicy rozhladował a naprašował. Při južnej muri cyrkwyje pak steji hišće narowny pomnik Smělnjanskeho serbskeho fararja Jana Awgusta Sykory (1835-1921), pochadzaceho z Malešec. W němškorečnym teksće čitamy na nim mjez druhim, zo běše wón posledni serbski (wendischer) farar w tutej wosadze. J. A. Sykora běše tež wjele lět městny šulski dohladowar J. B. Mučinka w Zemicach.

Šěrjer wědy a wustojny pčolar

Zdžělowanje a kublanje swogeho ludu běše přenjotny zaměr wučerja Jana Bohuwěra Mučinka nimo jeho poprawneho powołanskeho džěła. Přenje

Foto: A.

tajke polo běše nowinarstwo. Wón je nimoměry wjele hižo z młodych lět do wšitkich serbskich kaž tež do wjacorych němских nowinow a časopisow dopisował. W młodych lětach pisaše hłownje serbsce, po rewolucionarnych podawkach 1848/49 pak wjace němšce. Zwjetša napisa powučowace nastawki wo prašenjach praktiskeho džěła w ratarstwyje, lěsnistwyje, domjacnosći, pčolarstwyje a dalších praktiskich wobłukach. Zdžěła su to přinoški tajkeho razu kaž „Prawy čas k pušćenju drjewar...“, „Kopřiwu w hospodarskim lékařskim wotpohladanju“ a wjele podobnych. Skoro wšitke jeho přirodowědne přinoški skónča so z nabožnymi rozpominanjami. Jako horliwy přiwisnik homeopatije je tež pisał wo strowotnych prašenjach. Runje tak je dopisował do ewangelskeju cyrkwinskeju časopisow „Zerņička“ a „Misionski Posoł“ tójšto nastawkow nabožinskeho wobsaha a je za njeju tež někotre kěrłuše spěsnił. Mnohe z nich je tehurunja zhromadził za knižku „Boža krasnosć wstworbje“. Tute jeho wutwory su jasne wuznaće pobožneho křesćanskeho rozswětlerstwa.

Do němских časopisow je J. B. Mučink wosebje do Biskopičanskeho „Sächsischer Erzähler“ a do Žitawskeho „Gebirgsfreund“ kaž tež do „Sächsische Schulzeitung“ wjele přinoškow podawał. Wo tym

sym so móhl wosobinsce přewědčić, hdyž sym tež tute publikacije w zwisku ze spisanjom swjeho eksamenskeho džěła wo J. J. Meldže přelistował. Do tutech pisaše najprjedy jónu wo samsnych předmjetach a potom pak tež wjele wo Serbach: wo serbskim kraju, nałožkach a wašnjach, wo serbskich prócowarjach zašłosće a přitomnosće, ale tež wo direktnych narodnych podawkach kaž spěwanskich swjedženjach, załoženju a džěle Mačicy Serbskeje atd. Je tak tež sobu šerił dobre znajomstwo wo nas. Po swójskim ličenju je J. B. Mučink něhdže

18 000 (!) nastawkow a přinoškow do serbskich a němckich publikacijow podał.

J. B. Mučink běše poswojimanje tež horliwy pčolar. W léce 1856 załoži w Tumicach ze serbskim fararjom Handrijom Palmanom (1788-1862) pčolarske towarstwo, w kotrymž je 30 lět jako zapisowar

a předsyda skutkował. Tehorunja załoži sobu za cyłu Sakske centralne pčolarske towarstwo, a w nim běše tež 13 lět sobustaw předsydstwa. Jara so tež wjeseleše, hdyž w léce 1874 słowjanske pčolarske towarstwo w Ljublanje jeho za swjeho čestneho sobustawa pomjenowa a Čěša wo nim w swjich wozjewjenjach pisachu. W lětomajrewolucije 1848/49 podpěrowaše synje serbske towarstwo w Njezdašecach a ludowe towarstwo w Stachowje. We woběmaj běše pismawjedžer. J. B. Mučink je so tež za powšitkowne ratarstwo zasadžował. Tak załoži sobu ratarskej towarstwy w Zemicach a Biskopicach a skutkowaše we wokrjesnym ratarskim towarstwy. Tute towarstwa wosebje ze swojimi přednoškami podpěrowaše. Jeho wulke připóznate džělo so z wjacorymi wuznamjenjemi a z čestnym sobustawstwom towarstwow honorowaše.

(Pokročowanje slěduje)

Foto: K. A.

Žnjowy džakny swjedžen w Michałskej cyrkwi (horjeka)

Pomhaj Bóh, časopis ewangeliskich Serbow. Rjadowe Serbska předarška konferenca. – Domowina-Verlag GmbH, Tuchmacherstraße 27, 02625 Bautzen. Redaktor a skazanka: sup. Siegfried Albert, Serbski kěrchow, 02625 Budyšin, tel. 03591/481280. – Sadžba: Serbske Nowiny Budyšin, čišć: Serbska čišćernja twrz w Budyšinje. – Wuchadža jónkróc za měsac. Přinoški a dary na konto: Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen, Nr. 1000 028 450, Kreissparkasse Bautzen, BLZ 85 550 000

Pakistan. Tutón kraj ma 130 mio wobydlerjow, kotřiž so k 97 procentam islamskej wěrje wuznawaja. Křesćanam a přislušnikam wěry Hindu so po wustawkach kraja garantuje, zo móžeja swoju wěru swobodnje wukonjeć. We woprawdžitosći pak su na politiskim polu, w šulach a na džěle diskriminowani abo sami přescěhání. Knježerstwo wobmjezowanje swobody nabožiny z tym wopodstatni, zo je nabožinski měr w kraju wohroženy. Samo islamske hibanje Ahmadijya, kotraž chce islam wobnowić, so „hanjenja Boha“ dla přescěhuje.

POWĚŠĆE

Budyšin. Michałsku wosadu wočakuje wulki podawk. Njezdželu, 15. septembra, je ordinacija wikara Christoph Stoly, kotryž wot februara hižo w našej wosadze skutkuje. Kemše započinaja so w 15.00 hodž.

Smječkecy. Po tym zo je wikarka Friederike Müller hižo někotre měsacy w našej wosadze skutkowała, so wona njezdželu, 8. septembra, w 14.00 hodž. na swjedženskich kemšach ordiněruje.

Diakoniski skutk Sakskeje krajneje cyrkwy wobstara 81 seniorowych a hladarskich domow. W nich su městna za 6 360 ludźi. Sobudželačerjow w tutech domach je 2 901.

Ewangelska cyrkej augsburgskeho wuznača w Pólskej ma někak 100 000 sobustawow, kotrychž zastaraja 120 fararjow w 128 wosadach a 157 filialach duchownje.

Přeprošujemy

01.09. – 13. njezdžela po Swjatej Trojicy

10.00 hodž. kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej (sup. Albert) w samsnym času Boža služba za džěci nutrnosć w rozhłosu (sup. Albert)

11.45 hodž.

13.30 hodž.

kemše w Budestecach (sup. Albert)

07.09. – sobota

15.45 hodž.

wosadne popołdnje w Drježdžanach (sup. Albert)

08.09. – 14. njezdžela po Swjatej Trojicy

10.00 hodž. delnjoserbske kemše we Wětošowje (předar Frahnow)

15.09. – 15. njezdžela po Swjatej Trojicy

8.30 hodž.

kemše z Božim wotkazanjom w Poršicach (farar Malink)

29.09. – 17. njezdžela po Swjatej Trojicy

11.00 hodž.

11.45 hodž.

kemše w Slepom (sup. Albert)

nutrnosć w rozhłosu (farar Malink)

05.10. – sobota

14.00 hodž.

wosadne popołdnje w Bukecach (sup. Albert)

06.10. – 18. njezdžela po Swjatej Trojicy

10.00 hodž.

kemše w Budyšinje w Michałskej (sup. Albert)

13.30 hodž.

w samsnym času Boža služba za džěci kemše z Božim wotkazanjom w Budestecach (sup. Albert)